

تأثیر شمنیسم مغولان بر معماری دوره ایلخانان در ایران

مهندس سهیل میری نژاد*، مهندس نفیسه سلجی**، مهندس نسیم شهلا***، مهندس شبنم شکوری پرتوی****، مهندس سید مجتبی میرفردوس*****

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۰/۰۳/۰۳

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۱/۱۲/۰۷

چکیده

پس از ورود مغولان به ایران، آنها به مرور تحت تأثیر فرهنگ ایرانی اسلامی شروع به آبادانی نموده، در تعامل با فرهنگ ایرانی مستحیل شدند. نظریه تداوم تاریخی فرهنگ ایران ۱ در عین اهمیتش، باعث نادیده گرفتن تأثیرات اقوام بیگانه بر فرهنگ ایرانی شده است. لذا قصد آن است با بررسی فرهنگ مغولان، تأثیراتی را که به نظر می‌رسد این فرهنگ بر معماری ایرانی گذاشته با روش تفسیری از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و بررسی دو نمونه معماری، مورد مذاقه قرار گیرد. در این رابطه پس از بررسی آراء محققان بر این امر که معماری ایران در عصر ایلخانان بسیار وامدار معماری ایرانی قبل از خود بوده، تاکید شده است و تنها تأثیر مغولان را می‌توان در به‌کارگیری مقیاس کلان و بی سابقه‌ای دانست که ناشی از جنبه‌های آیینی و نمادین فرهنگ آنها بوده و در این نوشتار برای اولین بار به آنها اشاره شده است.

واژه‌های کلیدی

شمنیسم، مغولان، تصوف، معماری دوره ایلخانان، گنبد سلطانیه، ارگ علیشاه.

Email: Miri_nejad@yahoo.com

* مربی گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مراغه، مراغه، ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: N-salaji@iau-maragheh.ac.ir

** مربی، عضو هیئت علمی گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مراغه، مراغه، ایران.

Email: N-shahla@iau-maragheh.ac.ir

*** مربی، عضو هیئت علمی گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد مراغه، مراغه، ایران.

**** مربی، عضو هیئت علمی گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد عجب شیر، عجب شیر، ایران.

Email: Sh_partow@yahoo.com

Email: Mojtaba_Arte@yahoo.com

***** مربی گروه عمران دانشگاه فنی و حرفه‌ای واحد مراغه، مراغه، ایران.